

Za izradu ovakova ogromnoga djela u tadašnjim prilikama, tek u počecima štamparske djelatnosti i u vjerskim sukobima i surevnjivosti njemačkih knezova razrovanoj Njemačkoj, trebalo je mnogo znanja, čvrste volje i organizatorske spremne. Vlačić je imao sve to. On je vodio i razdijelio posao, našao suradnike i za pisanje teksta i za prikupljanje materijala, našao je novac i rukovodio izradom, pisanjem i štampanjem. On je izradio popis pisaca, čija su djela imali njegovi saradnici da traže u svima pristupačnim evropskim bibliotekama, naročito u Njemačkoj, Austriji, Holandiji. Sedam ljudi (»studiosi«) je radilo samo na prepisivanju izvoda. Dva magistra (»arhitekti«) pregledavaju izvode, biraju i obrađuju. Jedan piše odmah na čisto. Jedan samo putuje i prikuplja materijal. Pet urednika (»gubernatori« ili »inspektori«) među njima Vlačić, Wigand i Judex daju konačnu redakciju. Saradnici su svi podređeni Vlačiću. On je među njima prvi, »kapetan broda ili prvi krmlar«, kako ga zove Wigand.⁵²) Tako su nastajale poznate Magdenburške centurije, Centuriae Magdenburgenses. Pri tome, cijeli taj posao nije tekao u miru. Vlačić je u vrijeme rada primio profesuru teologije na novom sveučilištu u Jeni, vodeći dalje otuda cijeli posao. Judex, izgleda njegov najodaniji i najbolji saradnik kao prognani profesor sa Vlačićem iz Jene je na poslu umro, u 37. godini svojoj, Vlačić je izgubio mjesto u Jeni i protjeran je odtuda zimi po snijegu i mrazu, sa ženom i mnogobrojnom djecom (najmlađe dijete od 3 mjeseca, 1562.). U takvim okolnostima stvarana je ova grandiozna crkvena historija. Ipak su prve tri knjige (centurije) bile gotove za prvih

vremena i uslijed povećanih zabluda i krivoga puta ljudi, djelimično zbog nebrizljivosti i neznanja, ali djelimično i zbog malicioznosti bezbožnika.

⁵²) Preger, II., str. 424.